

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

**2^η Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης
Ε.Π. «Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης»**

**Παρουσίαση
Πλάνου Αξιολόγησης
Ε.Π. «Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» 2014 – 2020**

Αλεξανδρούπολη, 25 Οκτωβρίου 2016

Παναγιώτης Κουδουμάκης

Προϊστάμενος Μονάδας Προγραμματισμού και Αξιολόγησης
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

Το Σχέδιο Αξιολόγησης αποτελεί στρατηγικό έγγραφο που συνοδεύει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα **σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του** και μπορεί να **αναθεωρείται κάθε έτος**. Στόχος του αποτελεί η βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Προγράμματος καθώς και η αξιολόγηση τουλάχιστον της **αποτελεσματικότητας**, της **αποδοτικότητας** και των **επιπτώσεών** αυτού και των πολιτικών που υιοθετούνται.

Το Σχέδιο Αξιολόγησης περιλαμβάνει και αναλύει όλες τις αξιολογήσεις που θα πραγματοποιηθούν **σε όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2014 - 2020**.

Η υποχρέωση για το Σχέδιο Αξιολόγησης προκύπτει από το Άρθρο 56 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων 1303/2013: «3. Κατά την περίοδο προγραμματισμού, η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι πραγματοποιούνται αξιολογήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αξιολογήσεων για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας, της απόδοσης και των επιπτώσεων για κάθε πρόγραμμα βάσει του σχεδίου αξιολόγησης και ότι κάθε αξιολόγηση υπόκειται σε κατάλληλη παρακολούθηση σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

Τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, μια αξιολόγηση εκτιμά τον τρόπο με τον οποίο η υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ έχει συμβάλει στην επίτευξη των στόχων για κάθε προτεραιότητα. Όλες οι αξιολογήσεις εξετάζονται από την επιτροπή παρακολούθησης και διαβιβάζονται στην Επιτροπή.»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Κομοτηνή, 17-12-2015
Αριθ. Πρωτ.: 7850

Ταχ. Δ/ση: *Ηροδότου 28, Κομοτηνή*
Ταχ. Κώδικας: *69100*
Πληροφορίες: *Π. Κουδουμάκης*
Τηλέφωνο: *25313-52338,*
Fax: *25310-81601*
Email: pkoudoumakis@mou.gr

Προς: **Μέλη Επιτροπή Παρακολούθησης
Επιχειρησιακού Προγράμματος
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
2014 – 2020**
(αποστολή μέσω ΔΙΑΥΛΟΥ)

ΘΕΜΑ: Υποβολή Σχεδίου Αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2014 – 2020» στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος για τη διατύπωση παρατηρήσεων έως τις 31.01.2016

ΣΧΕΤ:
α) Κανονισμός Κοινών Διατάξεων 1303/2013
β) Το υπ. αριθμ. 128776/ ΕΑΣ 971/11.12.2015 «Έγγραφο εργασίας 1: Αξιολόγηση και Σχέδια Αξιολόγησης στην προγραμματική περίοδο 2014-2020»

Το Σχέδιο Αξιολόγησης περιλαμβάνει 15 συνολικά Αξιολογήσεις:

- την κατά τις κανονιστικές διατάξεις Ex-ante Αξιολόγηση του ΕΠ ΠΑΜΘ 2014 – 2020 (έχει υλοποιηθεί)
- τρεις Αξιολογήσεις κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΕΠ, αντιστοιχιζόμενες χρονικά στις Ετήσιες Εκθέσεις 2017, 2019 και 2022, με στόχο να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του κατά την εφαρμογή του και, τελικώς, οι επιπτώσεις του και να υπάρχει αξιολογητική βάση για αναθεωρήσεις του Προγράμματος εάν καθίστανται αναγκαίες (η τελευταία Αξιολόγηση περιλαμβάνει και Εκθεση Σύνοψης όλων των Αξιολογήσεων)
- τρεις (παράλληλες χρονικά με τις παραπάνω) Αξιολογήσεις της Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ, με στόχο να ελέγχεται η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της στρατηγικής και να αναθεωρείται κατά τις εκάστοτε προκύπτουσες ανάγκες ενημέρωσης, διαφάνειας και κινητοποίησης των τοπικών φορέων για την καλύτερη υλοποίηση του Προγράμματος

- επτά Αξιολογήσεις σε ειδικά ενδιαφέρουσες δράσεις για την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων (ΕΚΤ), δύο εκ των οποίων θα εκπονηθούν οριζόντια στο πλαίσιο του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ και τρεις εκ των οποίων θα εκπονηθούν οριζόντια με αναθέτουσα αρχή την ΕΥΣΕΚΤ και
- μια Αξιολόγηση (θεματική) επιπτώσεων για τα πιο κρίσιμα για την ανάπτυξη της Περιφέρειας θέματα / εργαλεία, της Περιφερειακής RIS3, των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) και των δράσεων του τομέα Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Ως μέθοδοι αξιολόγησης προκρίνονται:

- Βιβλιογραφική έρευνα,
- Ανάλυση στοιχείων δεικτών εκροών και αποτελέσματος (στοιχεία φυσικής και οικονομικής προόδου) συστήματος παρακολούθησης,
- Στατιστική ανάλυση με έμφασης στις τιμές των Δείκτες εκροών και αποτελέσματος του ΕΠ και στους Δείκτες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»,
- Σε ότι αφορά τις ΟΧΕ, θα γίνει χρήση επιτόπιας έρευνας και εκπόνηση Μελετών Περιπτώσεων (case studies),

- Αναφορικά με τις δράσεις ΕΚΤ, θα αξιοποιηθεί η δευτερογενής ανάλυση στοιχείων παρακολούθησης των δικαιούχων, η πρωτογενής ποσοτική έρευνα με χρήση ερωτηματολογίων, ή/και η ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups) συνεντεύξεις ή case studies,
- Όπου κριθεί αναγκαίο, και από τον αξιολογητή, η Δευτερογενής ανάλυση στοιχείων παρακολούθησης των δικαιούχων, η πρωτογενής ποσοτική έρευνα με χρήση ερωτηματολογίων ή/και η ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups) συνεντεύξεις ή case studies, θα χρησιμοποιηθεί και σε άλλες αξιολογήσεις,
- Ειδικά σε ότι αφορά στις αξιολογήσεις επιπτώσεων προτείνεται ως μέθοδος αξιολόγησης η **“Theory Based Evaluation”**.

Σε κάθε περίπτωση για την οριστικοποίηση της μεθόδου αξιολόγησης θα ληφθεί υπόψη και η πρόταση του Αξιολογητή κατά την επιλογή της βέλτιστης μεθοδολογίας αξιολόγησης.

α/α	Τίτλος Αξιολόγησης	Ενδεικτική Ημερομηνία Ολοκλήρωσης	Εκτιμώμενος Π/Υ (€) ΧΩΡΙΣ Φ.Π.Α.
1	Ex-ante Αξιολόγηση του ΕΠ ΠΑΜΘ 2014 - 2020	Ολοκληρώθηκε	
2	1η Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΕΠ ΠΑΜΘ 2014 - 2020	Απρίλιος 2017	35.000 €
3	Αξιολόγηση των δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής στο ΕΠΝΑΔΕΒΜ και στα ΠΕΠ	Φεβρουάριος 2017	Οριζόντια (Σχέδιο Αξιολόγησης ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ)
4	1η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ ΠΑΜΘ 2014 - 2020	Απρίλιος 2017	15.000 €

α/α	Τίτλος Αξιολόγησης	Ενδεικτική Ημερομηνία Ολοκλήρωσης	Εκτιμώμενος π/υ (€) ΧΩΡΙΣ Φ.Π.Α.
5	Αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠΜΔΤ.	Ιούλιος 2018	Οριζόντια Αξιολόγηση (ΕΥΣΕΚΤ)
6	2η Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΕΠ ΠΑΜΘ 2014 - 2020	Φεβρουάριος 2019	50.000 €
7	Αξιολόγηση δράσεων Ειδικής Αγωγής: 1) Εκπαιδευτικής υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και 2) Ανάπτυξης Υποστηρικτικών Δομών για την Ένταξη και Συμπερίληψη στην Εκπαίδευση των Μαθητών με Αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και δράσεων	Φεβρουάριος 2019	Οριζόντια (Σχέδιο Αξιολόγησης ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ)
8	2η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ ΠΑΜΘ 2014 - 2020	Μάρτιος 2019	20.000 €
9	Αξιολόγηση των Κέντρων Κοινότητας - one stop shops ευπαθών ομάδων και κοινωνικών δομών άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας	Δεκέμβριος 2019	30.000 €
10	Αξιολόγηση της εφαρμογής των Δράσεων Καθολικής Πρόσβασης σε Υπηρεσίες Υγείας σε τοπικό επίπεδο	Δεκέμβριος 2019	Οριζόντια Αξιολόγηση (ΕΥΣΕΚΤ)

α/α	Τίτλος Αξιολόγησης	Ενδεικτική Ημερομηνία Ολοκλήρωσης	Εκτιμώμενος π/υ (€) ΧΩΡΙΣ Φ.Π.Α.
11	Αξιολόγηση της πράξης «Λειτουργία Περιφερειακών Μηχανισμών Υποστήριξης της ανάπτυξης και προώθησης των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.) και ευρύτερα των πρωτοβουλιών της Κοινωνικής Οικονομίας» καθώς και των Πράξεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης των Κοιν.Σ.Επ.	Δεκέμβριος 2021	30.000 €
12	Αξιολόγηση των Δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 8 και της συμβολής τους στην Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης	Φεβρουάριος 2022	Οριζόντια Αξιολόγηση (ΕΥΣΕΚΤ)
13	Αξιολόγηση (θεματική) επιπτώσεων Περιφερειακής RIS3, Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) και δράσεων τομέα Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής	Φεβρουάριος 2022	100.000 €
14	3η Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΕΠ ΠΑΜΘ 2014 - 2020	Μάρτιος 2022	120.000 €
	και Έκθεση Σύνοψης των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων	Σεπτέμβριος 2022	
15	3η Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ ΠΑΜΘ 2014 - 2020	Οκτώβριος 2022	20.000 €
		ΣΥΝΟΛΟ	420.000 €

2

1η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠ ΠΑΜΘ 2014 - 2020

Αντικείμενο
αξιολόγησης

Αξιολόγηση Εφαρμογής. Εκτίμηση / αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του ΕΠ ΠΑΜΘ 2014 - 2020 (με έμφαση στη συνάφεια και στη **Λογική της Παρέμβασης, ενόψει ενδεχόμενης αναθεώρησης του ΕΠ**).

Η αξιολόγηση σκοπεύει στην εκτίμηση της συνάφειας των παρεμβάσεων του ΕΠ σε σχέση με τις διαπιστωθείσες ανάγκες και τους στόχους του προγράμματος, στο κατά πόσον όλες οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις υλοποιούνται αποτελεσματικά αλλά και αποδοτικά σε σχέση με το κόστος, καθώς και στη συνεισφορά των ΕΔΕΤ στους στόχους του προγράμματος.

Τα αποτελέσματα θα ανατροφοδοτήσουν τις σχεδιαζόμενες Δράσεις με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Κριτήριο
αξιολόγησης

- Συνάφεια
- Αποτελεσματικότητα
- Αποδοτικότητα

Ερωτήματα
αξιολόγησης

Βασικά Ερωτήματα αξιολόγησης ως προς την Συνάφεια (relevance) θα είναι:

- Σε τι βαθμό επιτεύχθηκαν οι στόχοι του πλαισίου επίδοσης του ΕΠ ΠΑΜΘ; Απαιτείται αναθεώρηση του πλαισίου επίδοσης;
- Αντιμετωπίζονται οι σημαντικότερες ανάγκες μέσω των προτεινόμενων παρεμβάσεων του ΕΠ;
- Πως και σε τι βαθμό επηρέασαν τις προγραμματισμένες παρεμβάσεις του ΕΠ 2014-2020, η αναγκαιότητα πραγματοποίησης έργων που είχαν σχεδιαστεί κατά την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο;
- Κατά πόσο σχετίζονται τα τμηματοποιημένα και μεταφερόμενα έργα με τους ειδικούς στόχους των αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων; Υφίστανται εναλλακτικά έργα, που, δυνητικά, θα μπορούσαν να συνδράμουν στην αρτιότερη εκπλήρωση των ειδικών στόχων;

Βασικά Ερωτήματα αξιολόγησης ως προς την Αποτελεσματικότητα (effectiveness):

- Σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί;
- Σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3);
- Ποιοι είναι οι λόγοι επίτευξης και ή μη, των τεθέντων στόχων;
- Τι μπορεί να γίνει ώστε οι παρεμβάσεις να είναι πιο αποτελεσματικές; Απαιτείται αναθεώρηση προκειμένου να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα;
- Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις ικανοποίησαν τις ανάγκες των δικαιούχων που είχαν επιλεγεί;
- Ποιοι παράγοντες επηρέασαν τα παρατηρούμενα αποτελέσματα;
- Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις συνεισέφεραν στη λογική παρέμβασης του ΕΠ;
- Ποια η συνεισφορά του ΕΠ στους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020;

Βασικά Ερωτήματα αξιολόγησης ως προς την Αποδοτικότητα (efficiency) θα είναι:

- Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις λειτούργησαν κατά τρόπο αποτελεσματικό σε σχέση με το κόστος;
- Οι επιθυμητές εκροές επιτεύχθηκαν με το λιγότερο κόστος;
- Σε ποιο βαθμό ήταν ο διαθέσιμος προϋπολογισμός κατάλληλος για την υλοποίησή τους;
- Θα μπορούσαν άλλες παρεμβάσεις να επιλύσουν τα προβλήματα που εντοπίστηκαν με μικρότερο κόστος;

Ερωτήματα αξιολόγησης που αφορούν περισσότερα από ένα κριτήρια αξιολόγησης:

- Η αποτελεσματικότητα υλοποίησης δράσεων από τους δικαιούχους του Προγράμματος; Ειδικότερα, Σε ποιο βαθμό η επίτευξη των στόχων επηρεάστηκε από την ικανότητα / επάρκεια των Δικαιούχων; / ελήφθησαν μέτρα υποστήριξης / στήριξης των Δικαιούχων του προγράμματος;
- Η αποτελεσματικότητα διαχείρισης του Προγράμματος;
- Η καταλληλότητα του συστήματος δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων;
- Η επιτυχία της εφαρμογής των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας;
- Η συνάφεια με άλλους άξονες του ΕΠ και η συμπληρωματικότητα με άλλα προγράμματα;
- Απαιτείται αναθεώρηση του Προγράμματος ή βελτιωτικές παρεμβάσεις, κι αν ναι, σε ποιο επίπεδο;

Επιπλέον, η αξιολόγηση προβλέπεται να λειτουργήσει και ως έγκαιρη «προειδοποίηση», προκειμένου να διορθωθούν πιθανές αστοχίες. Τα σχετικά ερωτήματα είναι:

- Οι πιθανοί δικαιούχοι γνωρίζουν το Ε.Π. και έχουν πρόσβαση σε αυτό;
- Η διαδικασία υποβολής προτάσεων από τους πιθανούς δικαιούχους είναι απλή και υπάρχει σαφήνεια σχετικά με τα κριτήρια επιλογής;

Δεδομένα	Τα δεδομένα για την αξιολόγηση διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: α) Στοιχεία για την υφιστάμενη κατάσταση στην Περιφέρεια (στα πεδία που προαναφέρθηκαν) και β) στοιχεία υλοποίησης του προγράμματος δηλαδή δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων και χρηματοοικονομικά στοιχεία ΟΠΣ. Λαμβάνεται επίσης υπόψη η πορεία των Δεικτών της Στρατηγικής Ευρώπη 2020. Πηγές στοιχείων: Για την πρώτη κατηγορία δεδομένων κύρια πηγή στοιχείων είναι κυρίως η ΕΛΣΤΑΤ / EUROSTAT ενώ θα αξιοποιηθούν και στοιχεία / εκθέσεις άλλων έγκυρων φορέων όπως το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης. Για τη δεύτερη κατηγορία στοιχείων, πηγή είναι το σύστημα παρακολούθησης του Προγράμματος (τα σχετικά δεδομένα καταχωρούνται στο ΟΠΣ / στοιχεία προόδου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου). Επίσης, εφόσον κριθεί αναγκαίο και από τον αξιολογητή δύναται να χρησιμοποιηθεί πρωτογενής ποσοτική έρευνα με χρήση ερωτηματολογίων ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups) συνεντεύξεις ή case studies.
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός αξιολογητής
Διάρκεια	Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: Οκτώβριος 2016 Εκτιμώμενος χρόνος συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: Νοέμβριος 2016 Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Απρίλιος 2017

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Παναγιώτης Κουδουμάκης

Προϊστάμενος Μονάδας Προγραμματισμού και Αξιολόγησης
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης